

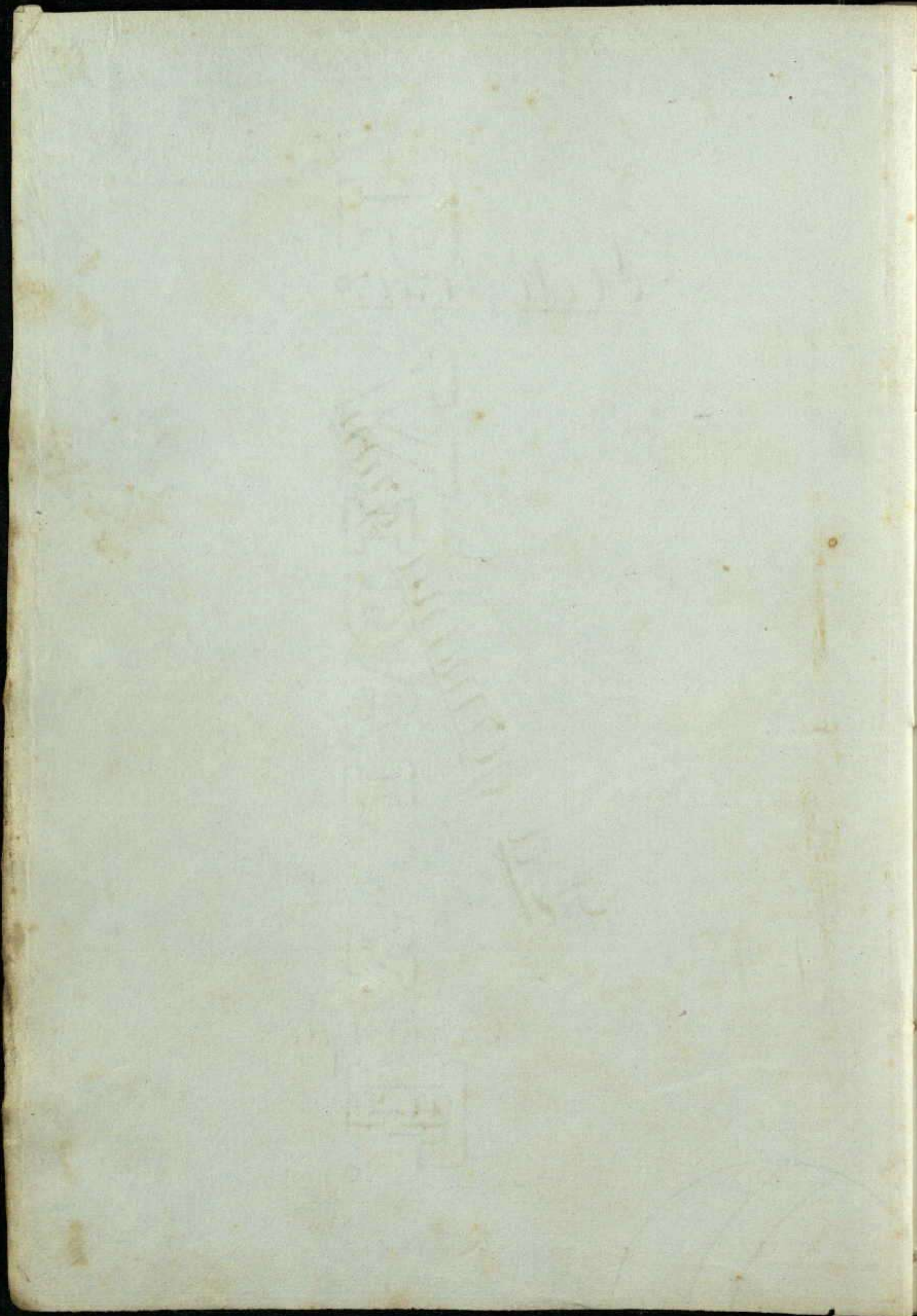
Ann.	Pres.	C.	N.
189	11	5	3.

Acte tercer

La Germana gran.

Original de

a. 11.

Cantu

Acte 5er

La germana gran

La mateixa

decoració que en los altres

alos actes.

Escena

Serafina y Cristino

Cristino està repandigat en un dels balancins fumant y extasiat se ab los espirals que fa'l fum.

- S. Molt contenta. Tornam'la a explicar aquest plan, qu' a mi ni agrandan molt aquestas cosas.
- C. Figurat que'l comandante y ls quinze sargentos de la Barceloneta, al punt de las dotse hauràn sortit de la Riera Blanca, ab tota la gent de

"Hostafranchs" y de la "Creu
 Cuberta". Desde alli, cap al
 Hospitalet falta gent à tro-
 var al coronel. Del Hospita-
 let cap à Cornellà. Allí con-
 to qui se'ls hauràn afegit
 tots los artillers de la Re-
 monta ab'l Brigadier à
la cabeza, que se pondrà al
frente de las fuerzas insu-
rrectas.

S. Y are, ¿perquè parlas cas-
 tellà?

C. Aixis mateix ho deya la
òrden del dia revolucio-

narria.

S. ¿Y desde Cornellà, ahont anirant?

C. Vinga atrevessar 'l rio Llobregat, y tira per amunt, tira amunt, per arribar à dalt de Masquesa à punta de dia, y allí ja hi hauràn trovat al general en jefe, à quien el señor Brigadier harà entrega del mando desde aquel momento.

S. Y que més faràn?

C. Segons com s'ho prenguin las tropas leales. No'm voldria

equivocar, pero a mi'm semba
que demà à entrada de fosch,
ja serem poder.

S. Fins demà!; alsa, alsa!

C. Y encare gracias!; are novè
pas de un dia. Dona!

S. Ja mi agrada, ja mi agrada
aquet plan! pero hi trovo un
inconvenient. Digas que si
aquet comandant, no ha
sigut al seu puesto, tot s'en
haurà anat a rodar.

C. Quant l'han triat à n'ell,
ja pots contar que deu ser
un home de molta confian.

sa; jo no'l conech, pero hi vist
l' seu retrato. ¿ Que't pensas que
ni es poch ni gayre de farrenyo?
se coneix, que pobre home, ha
passat molta gana.

S. Deu ser molt valent?

C. Valent, valent, diu que no

~~mata~~

~~¿ No mata? ¿ Un militar que~~

~~no mata: si que estem ben~~

~~prescos!~~

~~¿ Vuy dir, que de valent, segons~~

han explicat, no ni es gayre;

lo que té es una veu que fa

tremolar a tothom. I diu

7.

que encara té més camas
que veu: sembla un home
fet exprès per anar desde
la Seo de Urgell à Fransa y viceversa.

S. Què vols que't digui? hasta
m' jugaria ^{alguna} cosa de que això
no haurà anat prou bé: no
m' en fio d'aquet home!

C. Què? que no haurà cum-
plert? ; un home que s' ha
pronunciat diset vegadas!
Figurat que va ^{comensar} ~~sempre~~
la carrera sentant plassa
de soldat; y a copia de pro-
nunciaments ha arribat

à commandante. Paua curta.

Y això que de desgraciat ja't
dich jo qui ho ha sigut, pobre ho-
me: ¡si hasta l'han fusellat du-
gas vegadas!

S. Que dius are? Que l'han fu-
sellat dugas vegadas?

C. Molt convenient: ¡y que ja'l po-
den fusellar tantas com uut-
guin, qui ell, s'escaparà sem-
pre!

S. Are si que no ho entench!

C. Com que ja hi te la gran prac-
tica, sab endevinar lo moment just que l'oficial
~~que mana lo piquet senyala i fuego! se sab~~
~~fuego? se mana la paraula~~
tirar millor que cap comediant de cap á

terra, ja uns cuants tremo-
lins ab las camas, se posa
de boca-tavrosa, y alli, quie-
to, segueix sent 'l mort, fins
que hi van los congregants,
que sempre son molt bona
gent; lo fican a la caixa per
dissimular, a la nit ells ma-
teixos 'l treuen, y después
li fan una suscripció per
que jugi a Fransa, que ja
sab 'l canvi. *Paura curta.* Diu que
l'últim fusellament li va
valer a la ratlla de cinch
cents duros!

S. *Entusiamantshi.* ¡Que n' hauria fet jo de cosas d' aquestas si hagués nascut home! De segü, de segü, que pe'l cap mes baix, hauria sigut militar. ¿No t' sembla que ni haurian fet de caballeria?

C. ~~Jo conto que si, qui haurias sigut un bon soldat de caball.~~ *Paura curta.* Ja veuràs que jo no'm puch entretenir. Fes-me una truita y una costella, que me'n aniré cap a Hostafranchs.

S. Y aie, qui ets boig? Una mica

esgarrifada

C. ¿Qué? ¿qué't pensavas que vo-
lia anar á fer de guerrero?

S. ¡Es que per aixó!

C. ¿A veure com ha anat, dona!

S. Y, qué no ho sabran 'ls de "La
"Subterranea"?; Mira que
jo estaré ab molta ansia!

C. Bens rahó; ni en aniré al
Clup, y aixis podré tornar
desseguida

S. Y cuant vinguis, tindrás
l' esmorsar apunt molt
satisfeta. ¡Qué ni en alegro
de tot aixó, sobre tot, per'l

tarambana del Arturo, ~~que~~
diu ~~sompage~~ que tu ets un so-
mia truitas.

C. Ja veuràs quin empleo'ls fa-
rà donar jo!

S. Me vols creurerà mi? Bot
hi emboliquis, que prou sey-
na tindràs a mirar per
tu. ¿Quin empleo vols que
li donguin a n' aquella àni-
ma freda? Paura Mira, ~~que~~

~~que~~ perquè per aixó de aquell
pagari^{ha} de venir 'l Notari se
va quedar mitj mort. ; Nes,

per trenta nou duros! Que

ls pagui'l govern que se deu
 haver quedat las mil pes-
 setas que ^{2 debian arriuarahi} ~~seu~~ en el co-
 rreo de Filipinas

C. Y que pensa fer l'Arturo?

S. Jo crech que s'ha torrat
 simple

C. Digals que tingan pacien-
 cia fins demà que conto
 que ja haurem guanyat

S. Cuita cuita, que aqui t'
 espero... Pots contar ab
 quina ansia estaré jo!

C. Desseguida soch aqui. S'

en el dia de l'any.

ic
Adi
Serafina - després Antonieta

S. No se, no se, pero m'ha molt
mala espina tot això; nos
en esguerram pocas ni gayres
de revolucions; y es per que 'ls
homes, no se com son jets.

Ja La veritat siga dita:
la gent ja va una mica can-
sada.

Entre Antonieta molt

revolta.

A. Ja, veurà, jo no vuy aguan-
tar mes, ja se n'poden bus-

5
car un altre de minyona!

S. Pero c de què te las heus are?

A Primerament, que jo a ni a
quell cuarto tan fosch no hi
vuy dormir, ni hi dormirà
cap minyona que s'estimni
una mica. No hi fet res
per que m tanquin l' cuar-
to fosch!

S. Pero no t'hi dit qu'això
ja s'arreglarà?

A. ¡Pero no s'arregla! Despues,
qui ab l' senyorét acabariam
molt malament, quies mas-
sa llarch de dits.

S. ¿Qué dius are?

A. Si, senyora, si; es un inquietaire: 'm toca la barba y 'm dona pessidors ^{¿a tot arreu.} Miri, ahivesspre, si 'm descuido que de que no 'm fa un pató al clatell. ¡A mi no 'm dona la gana de que ell mi inquieti!
¡vaya un tipo!

S. Mireusel, mireusel l' gata moixe de l' Arturo! me vol creurer a mi? ¡Expliquiho a la senyoreta Matilde tot aixó!

A. Vostè no m' enten, a la cuen-

ta: l' inquietaire no es
pas don Arturo, sino l'
senyoret Cristino

S. Aixís ja varia d'especie,
dona: no sent casat, no se
à que venen aquets escara-
falls?

A. Vaya un home més fasti-
gós!

S. *Molt incommoda* Postè deu se
la fastigosa çy are?, ahont
va aixó?

A. Ahont vaig? a cualsevol
banda que no hi sigui
vostè; que l'aguanti qui vul.

ga, que jo ja no puch més!
S. Desvergonyida!
A. ¡N' hi ha qui ho son més que
jo de desvergonyidas, y ai-
xò que s' pensan ser senyo-
ras!

S. *Ab tota l'ira possible.* Miri, lo
que li dich es que s'en vagi,
are, desseguida, depresa y co-
rrrens.

A. Si per això he entrat, per dir-
li passihobe, y perque'm pa-
guin lo que'm deuen.

S. Are'l senyoret Arturo no hi
es, torni quant ell hi ^{seguí,} ~~seguí~~

qui ell es l'amo.

A. Ah molta soma. Es a dir,
que vostè qui es la que gover-
na, ara que mi ha de pagar,
diu que l'amo es don Ar-
turo. Miri: farè una cosa.
; Esperaré qui ell vinga!

S. Creguim, no'm fassi cre-
mar; que vostè no'm co-
neix a mi; ; vagisen depre-
sa y correns o si no!...

A. Prou que la conech: se
diu donya Serafina.

S. ; Li mano que se'n vagi!

A. Si'm paga, si que la creurè:

ni en arivé desseguida.

S. Li dich que torni més tart,
qui are l' Arturo es fora.

A. Es a dir que ¿ que paga es
ell? cuant ell ni ho mani
ni en arivé. lo qui paga
es l' que mana; ¿vostè no'm vol
pagar? pues no'm pot ma-
nar!

Sunt molt resolta

S. Matilde! Matilde! Si are ma-
teix las criadas son més des-
vergonyidas que las mestresas.

Escena III

Serafina y Matilde que
aparaix per la esquerra.

S. Escolta, fes-me un favor!

M. ;Què vols?

S. Posat la mantellina en un
salt, y arribat a la cantona-
da, qui hi viu l' alcalde de
barri, y digali que vinga
desseguida ab una pareja.

M. Pero perque l' nessesitas l'
alcalde de barri?

S. ;Perque s'emportin l' Anto-
nieta a la presò!

M. ;Pero quet' ha fet?

S. Molt cremada. Ha dit que'n

Cristino era un fastigós!

¡Un fastigós!

M. Per amor de Deu!

S. ¡Mireu la gran desvergonyida!

M. Això ja t'ho vaig dir: varem fer molt mal en pendrerla aquesta minyona!

S. ¡Hi hi vols anar, o no hi vols anar a buscar l'alcalde?

M. Escolta, dona, escolta! ¡No t'ho prenguis aixís!

S. ¡Es a dir, qui encare li donas la raho tu? Si no la treus

7
a ni ella ni en aniré jo!

M. Es clà que l'hem de treu-
rer, pero no pas are desse-
guida, prou mal de caps
tenim avuy, dona.

S. *Molt excolta.* No'n parlem
més, me'n aniré jo!

M. Feste càrrech que'l pobre
Arturo està molt amohi-
mat: feste càrrech que a
ni aquesta casa, avuy per
avuy no hi hà una pesse-
ta, que per despachar à la
minyona se l'ha de pagar.
que....

S. Per dos duros y mitj que
se li deuen!

m. Aquets dos duros y mitj que
se li deuen, are no ls tenim

S. Que s'empenyi l'rellotje l'Ar-
turo!

m. Ja ho està d'empenyat, y ls
meus anells y las arrecadas
y tot lo que tenim que's pu-
gui empenyar, ja es al Mon-
te-Pio!

S. Si qui estem ben frescos! Ay
pobrè casa si no hi fos jo!

m. Y, què creus qui hem de fer
are?

S. *Al molt desconfiat.* ¿Que ho se
jo lo qui hem de fer? *Pausa.*

Si al menos haguessin
guanyat los de'n Cristino,
ni per ell ni per mi hauriam
de passar cap mal de cap,
que si'l col·locan a n'ell, ja
no arreglarém nosaltres
dos.

M. Mare de Deu! Sembla men-
tida que tan tu com ell sigue-
ho tan criaturas. ¿Qué han
de guanyar dona, qué han
de guanyar?

S. Pues a mi'm comta de molt

bona tinta, que dels mili-
tars qui estan de reemplaç,
ni hi ha molts de descontents
m. Sempre passa això, de que'l
que dejuna tinga gana.

S. Y aquest dematí, ^{2 la pentinadora} ~~una plan-~~
~~chadora~~, que no sé que t'è ab
un qui'es tinent d'això, dels
del contrabando...

m. Vols dir carrabiner?

S. Això es: carrabiner! Pues
bueno: ^{2 la pentinadora} ~~aquesta planchadora~~
~~me~~ mi ha assegurat que la
nit passada las tropas vein
dormir en los cuartels

8
M. Pues ahont han de dor-
mi si no als cuartels?

Escena IV.

Mitas y Cristino: entra
molt abatut y se assenta en lo seu
balanci

S. Aquí l' tenim à n' en Cristi-
no. ; Ay gracias à Deu! Es
pantada al veurel tan aixafat
Y are que tens? e Qui ha pas-
sat Cristino?

C. Ja t' ho diré! Con enrohagat.

S. Què se'ls ha descobert?

C. Descubrirse, no!

S. Y pues?

C. Ay Deu meu!

S. Si may falta un espia!

C. No es res d'això. *Al. gran peyar.*

Qui ha desocupat la senyora
del comandant. *Paura curta.*

Al tanta ira com puiga. Vaya una
S *Qui ha desocupat la senyora del comandant? Vaya una*
poca solta! Paura curta. ¿Y que
pensan fer are?

C. Pots contar si ni estara de
rabios el general que ls es-
pera dalt de Masquefa!

S. També al molta ira. Y no'l

jusselleran a ni aquest co-

mandant!

M. Mitj rihent. Pero quina culpa hi té, pobre home?

P.S. A Cristino. ¡Si jo fos al teu puestu, ja t'asseguero que de mi no se'n riüría!

C. Pots contar que à n'aquestas horas, ja deu ser à mitj camí de França.

S. Pero tu, qué pensas fer?

C. A recante. Me'n torno à la "Subterranea" à saber noticias

M. Molt decidida. ¡Pues jo no ho vuy que surtis!

C. Que tens por que mi agafin!
Fuiig dona! Si d'una hora
lluny ls conech a los que
son de policia! No m pas-
sarà res dona, no tingas
por!

M. Pues no sortirás!

Matilde y

*Cristino surten pel foro com
disputant.*

Escena V

Serafina y Antoni.

S. Si'l cor ja mi ho deya que
aquell comandant era un

7
ximple. Pero ben mirat, ~~de~~
'l ximple no ~~ni~~ es ell, sino tots
los que se'n refiavan. ; No ni
hi ha d' homes, no n' hi ha
en el dia d' avuy!

A. *Entrau pel foro.* ; Deu la quart,
senyora!

S. ; Què se li oferia?

A. - La senyora del advocat,
no ho es pas vostè?

S. Soch la seva cunyada, qui
es igual. ; Què se li oferia?

A. De la senyora à la cunyada
no ni hi ha poca ni gayre
de diferencia!

S. Pero, que vol vostè?

A. Primerament que m'permeti pendre assiento, qu'estich una mica cansat *Ab*
sentantse. i jo'n ja podria ni
gayres d'anys que l'Arturo
y jo som molt amichs!

S. *Ab molt mal moda.* i Pero jo a vos-
te no'l conech!

A. Veu: i jo tampoch tindr el gust
de coneixela a vostè!

S. *Ja incomodantse de debò.* Ja veurà,
que no estich per romasso,
¿vostè qui es?

A. Ja li he dit, senyora: ... ¡un

amich de l'Arturo!

S. Pero, com se diu?

A. Com que vostè no m'coneix,
que en trauria res de dir-li
l'meu nom?

S. Pero...

A. Suposiss que m' dich don
Ene, Ene.

S. No m'fassi incomodar, qui
avuy no m'tindh ganas.

A. Ni avuy ni may senyora:
no hi ha res mes dolent qui
això de las incomoditats.
sobre tot pe'ls que pateixen
de nervis, creguim donya

Serafina.

S. ¿Qué ni ha de fer vostè de com
me dich? e de que m coneix
vostè a mi?

A. No li dich que l'Arturo y jo
som ~~molt~~ amichs de molts
anys; figuris si me n ha par-
lat de vostè! e No es veritat
que vostè es viuda?

S. Vostè no ni ha de fer res!

A. **A**ixò de que vostè té molt
mal genit, ja ho savia pel
Arturo

S. ¿Y a vostè que se ni hi endona?

A. Bot això li dich perque

10
vegi que l'Arturo y jo som
molt amichs

S. Si no se'n va, crido a la min-
yona!

A. La minyona qui are tenen, no que
no ho sé com s' diu; pero de
lo que m' recordo, es de que
cambian molt sovint vos-
tes. No m' voldria equivo-
cà, pero m' sembla que'l pri-
mer any de casat, l' Arturo,
en varen tenir vintisis
de minyonas; Sab per què
me'n recordo de'l número?
perque ve just, just, una cria-

da cada duas semanas; vint-
isis y vintisis, far cincuenta
dos!, Ven!, potsè voste no s'hi
havia ficsat may en això
de que l'any te cincuenta dos
semanas?

S. Molt seria, Me vol fer'l fa-
vor, que jo tindrè altre feyna
alli dintre?

A. Per mi no estigui donya
Serafina: no'n fassi de més
ni de menos, que jo soch de
confiansa, de molta confian-
sa. Si l'Arturo ho sapigués
que voste mi ha tractat ab

cumpliments, hasta s'enfada-
daria. (Pausa.) Encare qui
ell pobret, no s'enfada may.
e Veu si'l conech?

S. - Mireu qui es prou això! Va-
ya un atreviment!

A. - Pero que's pensa que l'enga-
nyo donya Serafina? e Que
s'ereu que no es veritat qui
ell y jo siguem tan amichs?
Preguntim lo que vulga, veu-
rà com a tot li contestarè.
Vostè, sab que fa qui es viuda?
De quinze a setze anys. Lo
seu marit se deya.. Bonàs.

Hasta se de que va morir, y
ahont va morir. ¿ No es ve-
ritat que pobret se va tornà
boig y que vostè lo va tançar
à San Boy, y que antes de l'
any s'hi va mori?

S. *Fora de si.* ¿ Sab qui es vostè? vostè
es un desvergonyit!

A. *Ab molta calma.* Veu, ab això si
que se equivoca; no ho soch
de desvergonyit: una cosa
es tenir molta memoria
y l'altre no tenir vergon-
ya: no t'eres que veure una
cosa ab l'altre. Crequi que

de vergonya, hasta in tindr
per donarme: cregui que mi
en sobra. Veu, are vostè mi
ha insultat: mi ha dit des-
vergonyit, y ja veu, jo tan
fresch! *Paura curta?* Y sab per
què? i Perquè vostè es una
senyora. *Creuantii*. Si aixis
com ha sigut vostè, arribà
à ser 'l seu germà, en Cris-
tino, à ni ell qui es un home,
de un revès li enfonso una
patilla à la galta. *?* No es
veritat que vostè té un ger-
mà qui es diu Cristino?

que porta patillas, que si no
fos l' Arturo tan ell com vostè
s'haurian mort de gana?

S. *Mritadissima.* Fassi'l favor d'
anarsen de bonas en bonas
o sino....

A. ¿Qué potsé m' farà treure
donya Serafina? No hi ha
ninguè a ni aquesta casa
que tinga prou forsa per
agafarme y enportar-sement.

S. ¡Miren qu'es prou!

A. *Oh molta calma.* Si encara ho
drupta això, de que l' Artu-
ro y jo som tan amichs,

preguntim lo que vulgui,
que jo li contestarè.

Si hasta se que vostè pateix
molt ^{< de la boca.} ~~mal de caïnal~~; vegi

si me in explica de cosas l'

Arturo! hasta se que vostè
las dents de dalt las porta

postissas, que las hi va fè

un dentista que's diu Dufres-

ne; si hasta se lo que li va con-

tar aquesta dentadura....

vintidos duros!.. Es a dir,

a vostè no li va costar res.

Qui va pagar ls vintidos

duros, va ser l pobre Arturo!

Escena VI

Dits = Matilde = Ramón

Secretari = Oficial y Ugit-

sil

M. Molt alarmada. ¡Serafina!

Serafina! ¡Serafina!

S. ¿Que't passa que estás tan
alarmada?

M. Que hi ha don Ramón,
que ve ab dos o tres senyors
mes, que diu que son de
justicia!

S. Perque no ls deyas que l'
Arturo no era a casa?

12

M Aixó ja'ls ho he dit, pero
m' han contestat que com
es la segona vegada que ve-
nen, si no^{ls} obrim, tiraran
la porta a terra

S. *Molt decidida.* Ja se'n guardaran
com de escaldarse: ja veu-
ràs ja me'n hi vaig jo a
obrirlos: ja'm sentirá aquest
no se que de don Ramón.

*Surten per la esquerra Matilde
y pe'l foro Serafina.*

Escena VIII

Los dits en la escena antee-
dent: Turgat municipal.

¡ Se sent dinstre
gacan altercat, dominant los crits
de Serafina sobre' tothom. Entra
devant de tots l' alguacil ab la vara

Ag. Y are? que no soch
ningu jo? Respectin a la
justicia!

S. ¡ Vaya una justicia!

Ag. Senyora, no mi' apuri la
paciencia!

S. Vostés se guardaran de to-
car ni un paper de fumar
mentres l' Arturo no hi sigui

R. Birin, tirin endevant!

S. Vostè lo qu'es un ingrát!

Al secretari. ¡Figuris que
aqui hi venia com a casa
seva!

Sr. ¡A mi no m'ha de explicar
res!

S. *Al alguacil.* Pues ho explicaré
al senyor. (yo no ho soch de
(Ag. ¡~~A~~ soch agutsil! senyo

S. Figuris que'l senyo m'ha
enganyat com uns xinos:
¡sobre tot a mi!

Ag. De tots aquets romansos,
la justicia no ni ha de fer res!

S. Com qui aquest senyó es
rich y nosaltres som pobres...

Ag. Si torna a falta'l respecte
a l' Autoritat li diré de
un altre modo.

S. Es clà, com que jo soc una
dona!...

Sr. Vol fe'l favor senyora de
permetrens que cumplim
l' nostre deber.

Ag. Bots aquets crits a nosaltres
no'ns fan cap por: no veu
que'ns hi trovem cada dia.
Pero cridar tan fort, no sen-
yor, encare no ho haviam?

sentit may.

S. Passi està à n' aquet senyor!

Al lo dit indice de la mà dreta

Sr. senyala al agutit que calli. Sosseguis,
senyora, sosseguis.

S. Figuris que don Ramon
fins 'ns havia promès
que seria padri de una
criatura de la meua ger-
mana.

Sr. Passis correch de que no-
saltres no tenim mes re-
mey que tirar l' embarch
endevant

S. ¡No senti l' Arturo?

Sr. Aixís no's podria embar-
gar à ningú: no sent may
à casa, estarian en paus.

S. Bueno: ab aixó te rahó!
¿Y qui han de fer are vostés?

Sr. Pendre nota dels efectes
que's considerin necessaris
per garanti'l pago del pa-
garé y tots los demes gastos.
Capital y costas.

S. Es à dir, qui encaré'ls hem
de pagar'l gasto!

Sr. Deixim fer à mi senyora,
qui encara hi guanyaràn.

Atéim per parts.
Primerament ¿quina can-

títat tenen en metatich,
per consigna en l'inven-
tari?

S. Vaja una pregunta: si l'
Arturo tingues diners, ja
hauria pagat el pagare de
trenta nou duros.

Sr. Es a dir que n'efectiu no
tenen res?

S. Nos han enviat mil pessetas
que se l'has deu haver que-
dat el Govern.

Sr. Anem a las alhajas.

S. Son al Monte-Pio las
alhajas.

Sr. ¿Quins mobles vol consignar per...?

R. ¿Me vol permetre senyor secretari? Jo demano que la senyora fassi 'l favor d'entregar las claus d'aquets calaixos. *Senyalant 'ls de la taula*

S. Las claus las té l'Arturo

(Fa una ganyota a D. Ramon)

R. Pues no hi haurà mes remey qui espanya 'ls calaixos

S. Si arriuan a tocar res, 'm poso a cridar lladres.

Ag. No tindh cap por, senyora, que nosaltres no 'ls espan-

yavèrè: aixó es feyna del
manya: cada hiu del seu
ofici. *L'agutzil se disposa a
sortir*

*On. Donant un cop a la taula y al
gran solemnitat. Dispensin
que jo mi hi figui! Potse
trovarèrè la manera de
establiarli molestias a n'
aquet manya! Pansa. És a
dir, que de lo que aqui's
tracta, es de cobrar trenta
nou duros?*

R. Y ademès tots los gastos!

An. Y què més?

Sr. L'import del pagare, los
gastos del protest y totas
las costas causadas fins
aquet moment.

An ¿Cuánt pot valer tot això?

Sr. Aixís de moment no's
pot ficar

An *Ab ironia.* Cent duros més,
cent duros menos!

Dj. Se tracta de dos centas per
setas: pues conti de gastos...
dos cents duros.

An. *Obrint la cartera que's treu
de la butxaca.* Pues aquí n
tenen quatre cents, y si

decàs sobre alguna cosa
y ho volen tornar, vostès
mateixos.

R. Jo protesto!, Jo no'l conech
a ni aquest senyor!

S. Ab tota la boca. || Es un amic
de l'Arturo!!

Sr. Encare que no ho fos, tam-
bé ls hi hauriam d'accep-
tar, mentres la senyora no
ls hi oposi.

S. ¿Y què m'haig d'oposar?
Ab molt imperi. Poden acceptar
tot lo que'l senyor entregui,
qui ell y'l meu cunyat son

carn y ungla.

M. *M'ha estat cari amagada*
detràs de una cortina. M'hi o-
poso jo! Fassin 'l favor de
tornar aquets diners y
enduguintsent d'aquesta
casa tot lo que s'han d'
endur.

S. *Ab molt imperi.* Fassin, fassin
lo que jo dich, qui una
servidora es la germana
gran!

M. *Ab més imperi que Serafina.* Pero
jo soch la senyora del amo
d'aquesta casa!

Escena VIII.

Dits: Arturo molt

Ar. admirat: Qui es això?

M. Uy, gracias a Deu qui ets
~~era~~ aqui!

Ar. Pero qui hi ha de nou?

M. Primerament, fes que
tornin 'ls diners a n'a-
quest senyo.

An. Primerament fesme'l
favor de dir a la teva do-
na, que de diners meus
ja in pot acceptar.

Ar. Al la extraordinaria sorpresa

propia del cas. Pero y ara?

D' ahont surts tu? Quant
ets arriuat?

An. Tot ho sabras. Primerament
despatxem a ni aquets senyors,
que ja no dispensaran. ~~La~~
^{dos germans que fa}
deu anys que no'ns ha
vist. Figurinbe!

R. Entre sorpres y contrariat. Es a
dir que vostè, es'l germà
de don Arturo?

An. Si senyor, si. Voleu fer'l favor
de deixarnos estar en fami-
lia, qui ho hem de menester.
Aqui tenen las dugas mil

persetas, y vagin en nom
de Deu!

R. No senyo, no; no faltaria més;
no prenguin cap diner
que responementne l' senyo...

Vostè'n respon? no es veritat?

Ans. De lo que no responch, es
de lo que li passarà a vostè,
^{20e} si'mi acaba la paciència...

¿No veu que ja fa vinticua-
tre horas que soch a Bar-
celona? que ja ho sè tot, que
sè quina classe de pajaro es
vostè, que sè perque ha fet
tot això, que... *Arrebatantse.*

¿Me vol creure à mi? Vagi-
sen depressa y corrents. En

Trigautli los dos bitllets de mil

penetas. ; Binga, homa, tinga!

R. No senyo, no; no faltaria
més!

An. Que s'ha pensat home?

Que s'ha pensat? No'ls

hi hem de menester per

rés 'ls seus diners. Binga

homa, tinga: miri que la

paciencia ja se m'acaba.

R. No; senyo; no'ls hi pendré

pas!

An. E ara si vol com si no vol!

Li descorda la leuita y li hi fica a

l'ermilla, es a dir, casi a la

pitruera. Are vagisen depressa

y correns, perquè si no....

R. Anem, anem, anem! que

ls senyors, desitjan estar en

família (Sortir pe'l foro)

Ant = I vegi de buscar-se un altre llogater que dema mateix findrà l'pis desocupat.

Sr. Dispensin la molestia y....

An. Si senyo, si; esta dispensat:

vostè ha complert la seva

obligació

Sr. Bon dia tingan.

An Passinho be.

Ag. Estiguin bons! *Ab certa solemnitat*

An. Si Deu vol, no hi hauran

de fer ~~cap~~ may més de visites d'aquestes
perque jo m'quedo a Barcelona.

~~de tocar ar may més aquí,
per que jo m quedo a Barcel
lona.~~

EscenaIX

Serafina - Matilde -

Anton y Arturo:

Am. Gracias a Deu qui estem sols!

S'abranan dos y tres vegadas.

Primerament, que fan ls
teus fills?

Ar. No poden tenir mes salut,
gracias a Deu!

M. Vols que ls despertí?

An. No, senyora, no: de cap
de las maneras. ¿Que's pen-
sa qui he vingut de Filipinas,
a despertar criaturas?

M. Dispensim per això dels
dinés, com que jo a vostè
no'l ~~coneixia~~... coneixia.

An. No li tindh de dispensar
res Matilde: vostè ha fet
lo que debia; no coneixent-
me, no'ls havia d'~~aca~~ acceptar.

A Arturo, donantli la ma. Be
felicito de que tingas la do-
na que tens. ¡Siga ~~la~~ enho-
rabona!

S. Es que à mi 'l cor mi ho de-
ya que vostè era 'l germà
de l' Arturo!

An. Es molt de broma' vostè!

El Arturo. Que no he fet be de
portartelas jo mateix las mil
pessetas? Mira, que si m' des-
cuido, no hi arribem à
temps. *Sana cura.* Figurat
si hi hagut de patir aques-
tas vinticuatre horas, sen-
se poderte abraçar à tu, ni
fer un pató als meus nevo-
dets, y proporcionarme 'l
gustasso de coneixer à la

17

teva dona, que ja se de cert
qui es un ànجل. Per això no
ni en arrepen-teixo, qui ara que
ja ho sé tot, a tot posarem
remey, si Deu vol.: Articulo
primero: sortir d'aqueixa
casa, demà mateix sens
falta, sens falta; y per això
del lloguer, ja may més t'
donaran mal temps, que
t'he comprat una casa que hi
estaras com un rey. ; Ja
veuràs quin jardí, mesma-
co perquè ls nens hi puguin
fer de las sevas.

S. ¿Hasta tindrem' jardí?

An. Vostè no senyora! que d'aquí en endavant l'Arturo viurà com han de viure ls casats, per ser felissos; ab la dona y ls fills, y ab ningú més. Vostè, donya Serafina, si li agrada l'cuart pis, jo li regalo per tota la vida. L'Arturo, viurà com un rey y vostè ab lo pis franch y un duro diari, podrá viure com una reyna. Y que no ni ha de agrahir res, que jo tot ho faig pe' l'Arturo. ~~y per la~~

~~Per l'Arturo y per la~~

Per l'Arturo y per la seva dona, que vuy que
siquin ben felissos, per que ho mereixen
Serat = ¿l pobre Cristino?

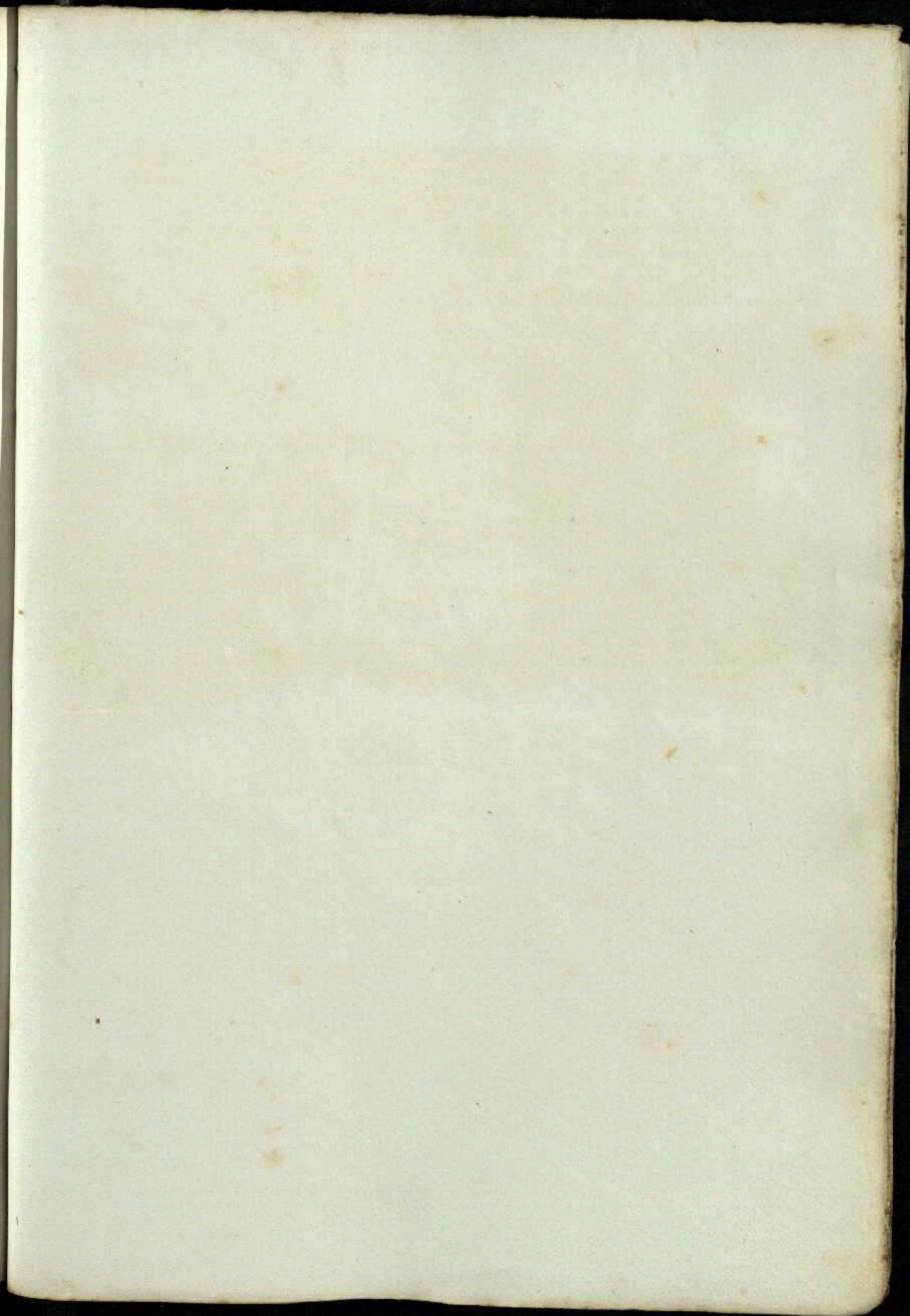
Ant. = et n'el pobre Cristino deixit per mi, que jo
l fare home, si deca vol treballar, que tinch
por de que ja no hi serem a temps.

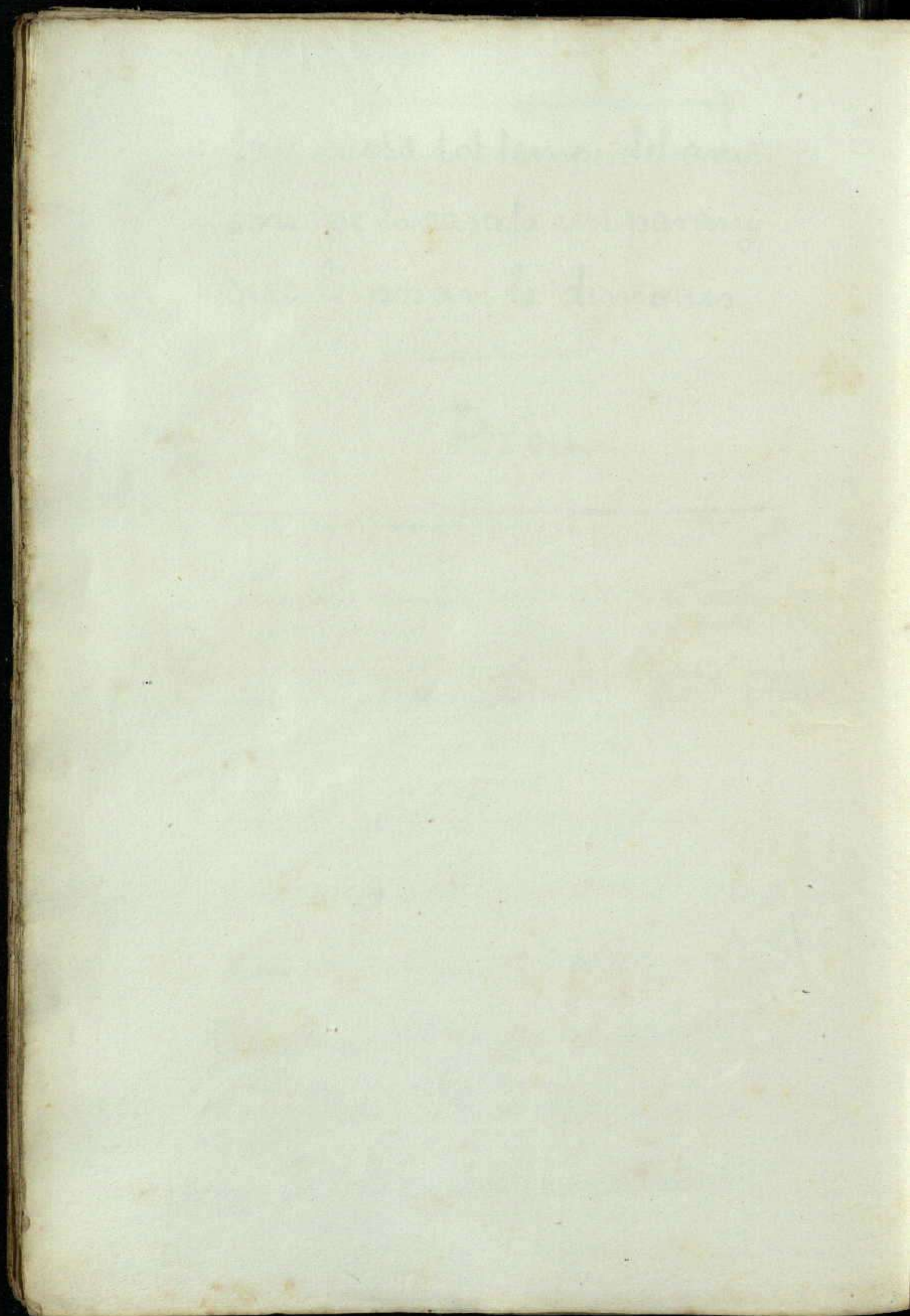
Si senyora, si los cabats han de viure sense
testimonis. A los que ja se's
estiman, ^{aquels} ~~los~~ testimonis ls
fan nosa molt sovint; y a
los que viuen malament,
los testimonis ls fan viure
pitxo. (A Arturo:)

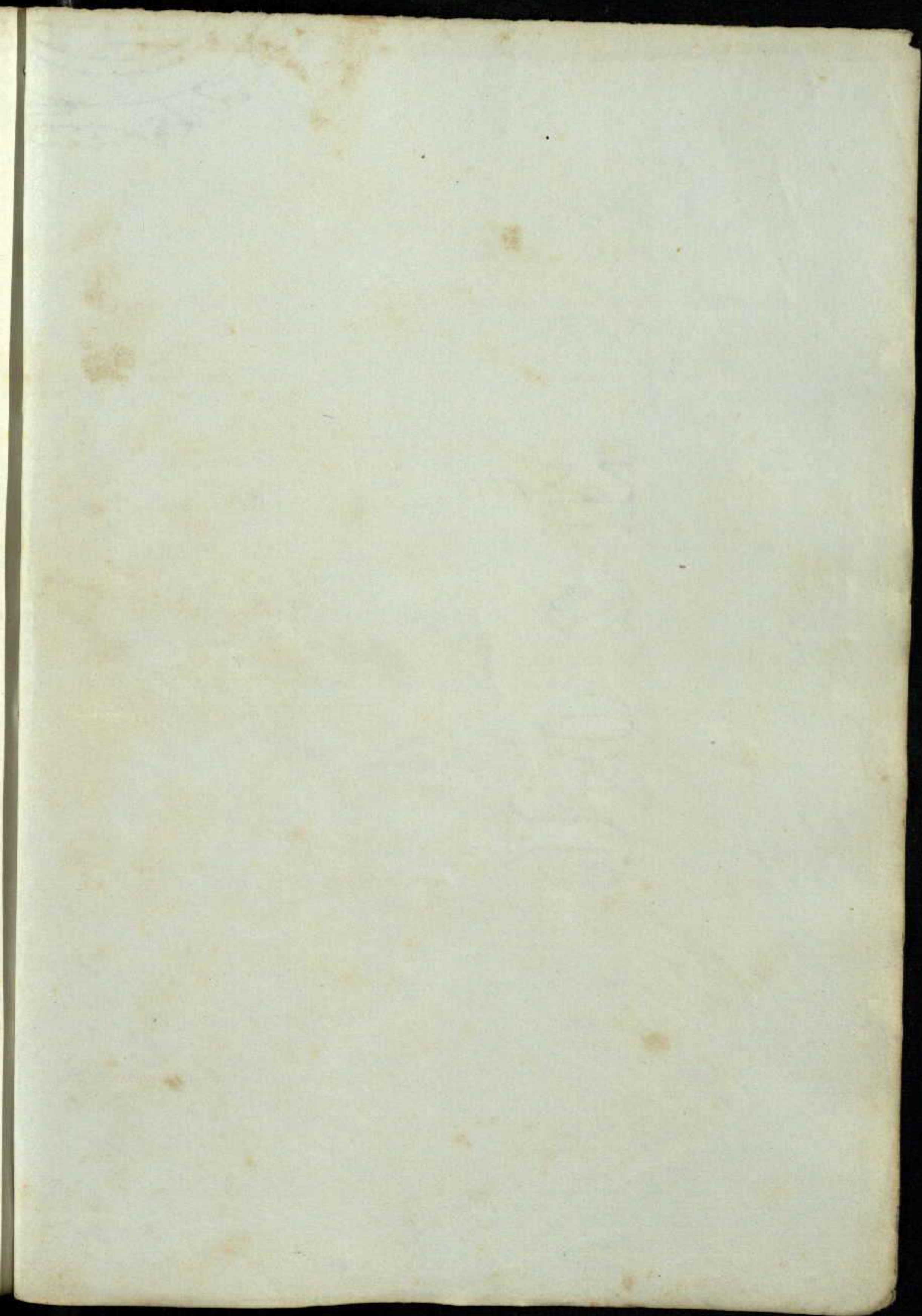
¡Creume Arturo! los testimonis

~~al despatx de la~~
fan nosa tot temps del any;
son pe'ls casats un parany
que li posan'ls dimonis

Prou.

1006389 106